

Aluehallintovirasto

Länsi- ja Sisä-Suomi

Päätös

Nro 215/2012/1

Dnro LSSAVI/110/04.08/2010

Annettu julkipanon jälkeen

27.12.2012

ASIA Pahkanevan turvetuotannon ympäristölupa ja toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta, Virrat

HAKIJA Vapo Oy
PL 22
40101 Jyväskylä

VIRANOMAISIA KOSKEVA MERKINTÄ

Ympäristölupavirastot on lakkautettu 31.12.2009. Valtion aluehallinnon uudistamista koskevan lainsäädännön voimaanpanosta annetun lain (903/2009) 4 §:n mukaan ympäristölupavirastoissa vireillä olevat asiat, jotka aluehallintovirastoista annetun lain (896/2009) nojalla kuuluvat aluehallintovirastolle, siirtyivät 1.1.2010 vastaavalle alueellisesti toimivaltaiselle aluehallintovirastolle.

Ympäristönsuojelulain mukaisena valvontaviranomaisena toimii elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

HAKEMUS Vapo Oy on 15.12.2009 Länsi-Suomen ympäristölupavirastoon saapuneella ja sittemmin aluehallintovirastoon täydentämällään hakemuksella pyytänyt ympäristölupaa Pahkanevan 48,7 ha:n suuruisen uuden alueen turvetuotantoon Virtain kaupungissa. Lisäksi hakija on pyytänyt lupaa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin 7 d) kohdan mukaan luvanvaraista toimintaa on turvetuotanto ja siihen liittyvä ojitus, jos tuotantoalue on yli 10 ha. Aluehallintovirasto on ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin 7 c) kohdan nojalla toimivaltainen viranomaisen turvetuotantoa koskevassa asiassa.

HAKEMUKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Pahkaneva sijaitsee Vaskiveden kylässä noin 18 km Virtain keskustasta lounaaseen rajoittuen Ylöjärven Kurun pohjoisrajaan. Pahkaneva on uusi turvetuotantoalue, jonka pinta-ala auma-alueineen on 48,7 ha. Tuotantoalue sijaitsee kolmella eri valuma-alueella: pohjoisosaltaan Kyrönjoen vesistön Seinäjoen valuma-alueen Kurjenjoen valuma-alueella (42.076) sekä eteläosiltaan Kokemäenjoen vesistön Ikaalisten reitillä Aurejärven valuma-alueella Iso Tervajärven (35.577) ja Vähä Mustajärven valuma-alueilla (35.578).

Suunniteltu tuotantoalue koostuu kahdesta erillisestä osa-alueesta. Turvetuotantoon suunnitellut alueet ovat pääosin luonnontilaisia, ainoastaan alueiden reunamilla on oja. Pohjoisempi alue on pienempi ja pääosin rämemäntyä kasvava alue suotyypeiltään pääasiassa lyhytkorsirämettä, isovarpurämettä, rahkarämettä sekä tupasvillarämettä. Eteläisempi suurempi alue on suotyypeiltään valtaosin lyhytkorsi- ja saranevaa sekä itäreunaltaan lisäksi kapeahkosti lyhytkorsirämettä ja korpirämettä.

Kaikki Pahkanevan kuivatusvedet johdetaan noin 4 km ojien kautta Iso Mustajärven pohjoispäähän Vähä Mustajärven valuma-alueelle.

Pahkanevalla tuotetaan pääosin jyrsinpolttoturvetta ja osin ympäristöturvetta, jyrsinpolttoturpeen vuosituotantomäärän ollessa arviolta 24 000 m³. Tuotantovaihe kestää keskimäärin 20 - 30 vuotta päättyen noin vuonna 2040.

Pahkanevan tuotantoalueen vesienkäsittelymenetelmät ovat sarkaojien liettaskut, päisteputkipidättimet, padottavalla rakenteella ja pintapuomilla varustettu laskeutusallas sekä pintavalutuskenttä, jolle vedet pumpataan ympärivuotisesti.

Toiminnasta aiheutuva vuotuinen nettokuormitus alapuoliseen vesistöön on hakijan arvion mukaan tuotantovaiheessa noin 7,5 kg fosforia, 320 kg typpeä ja 587 kg kiintoainetta. Kuntoonpanovaiheen ensimmäisenä vuonna kuormitus on arvioitu noin kaksinkertaiseksi ja toisena vuonna noin puolitoistakertaiseksi.

Pahkanevan kuormituksen vaikutukset alapuolisen vesistön veden laatuun, virkistyskäyttöön sekä kalastoon ja kalastukseen ovat hakijan arvion mukaan vähäiset eikä siitä aiheudu korvattavaa haittaa. Kalastolle ja kalastukselle mahdollisesti aiheutuvien haittojen kompensoimiseksi hakija esittää 450 euron vuotuista kalatalousmaksua. Hakija katsoo, että hankealueelta ei aiheudu sellaisia ympäristöön kohdistuvia pöly- ja meluvaikutuksia, jotka aiheuttaisivat viihtyvyyshaittaa ja siitä johtuvaa korvausvelvollisuutta.

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on ottanut asian vireille YVA-lain 6 §:n tarkoittamana päätösasiana kuulutusaikana ja antanut 18.2.2011 päätöksen, jonka mukaan Vapo Oy:n Virtain Pahkanevan turve-

tuotantohankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenetelyä.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemustaan 29.9.2011 kasvillisuus selvityksellä ja linnustoselvityksellä.

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla aluehallintovirastossa, Virtain ja Ylöjärven kaupungeissa 23.9. – 22.10.2010 sekä erityistiedoksiantona asianosaisille. Kuulutuksen julkaisemisesta on ilmoitettu 23.9.2010 sanomalehdessä Suomenselän Sanomat. Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksen johdosta lausunnon Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaiselta, Virtain kaupungilta ja Virtain kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta, kaavoitusviranomaiselta ja terveydensuojeluviranomaiselta sekä Ylöjärven kaupungilta ja Ylöjärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Lausunnot

1) **Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue** on huomauttanut, että Pirkanmaan maakuntakaavassa (2007) ei ole osoitettu käyttötarkoitusta suunnitellulle tuotantoalueelle tai sen läheisyyteen. Pahkaneva sijoittuu Närhinneva-Koroluoman (FI0355007) ja Isonneva-Raitakulonnevan (FI0321007) Natura 2000 -verkostoon kuuluvien arvokkaiden suoalueiden väliin. Pahkaneva on metsäsaarekkeineen noin 220 hehtaarin laajuinen yhtenäinen luonnontilainen suoalue. Se on edustava eteläinen aapasuo, joita Pirkanmaalla on näin laajana kokonaisuutena jäljellä vain erittäin vähän. Luonnontilaisten soiden kytkeytyneisyys on erityisen tärkeää luontodirektiivin arvokkaimpien suo- luontotyyppien ja lajien säilymisen kannalta sekä Natura 2000 -verkoston ekologista yhtenäisyyttä silmällä pitäen.

Hankkeen vuonna 2004 tehtyä ympäristöselvitystä ei voida pitää riittävänä ja ajantasaisena. Selvitystä tulee täydentää asianmukaisilla kasvillisuusselvityksillä, linnustoselvityksillä (myös merkitys kevät- tai syysmuuton aikaisena levähdysalueena) sekä "Turvetuotantoalueen lupahakemuksen luontoselvitykset" -muistiossa mainittujen muiden mahdollisten lajien ja eliöryhmien osalta. Luontoselvityksestä on mm. tullava ilmi onko alueella luontodirektiivin tiukkaa suojelua (luonto-direktiivin liitteet IVa ja IVb) vaativia, erityisesti suojeltavia, rauhoitettuja, uhanalaisia, silmälläpidettäviä, alueellisesti uhanalaisia tai Suomen vastuulajeja esimerkkeinä viitasammakko, sukeltajakuoriaiset ja sudenkorennot. Selvityksen tulee kattaa suunniteltu tuotantoalue ja sen koko vaikutusalue.

Turpeenotto toiminta vaikuttaisi peruuttamattomasti tuotantoalueen ulkopuolisen, luonnontilaisen suoalueen hydrologiaan, hävittäisi useita Etelä-Suomessa uhanalaisia suoluontotyyppisiä sekä useiden luonnonsuojelulaila rauhoitettujen lintujen pesimäpaikkoja, heikentäisi riekon elinmahdollisuuksia sekä edistäisi selkeästi luonnon monimuotoisuuden köyhtymistä Pirkanmaalla. Luonnontilaisen suon ottaminen turvetuotantoon on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden vastaista. Jo olemassa olevien tietojen perusteella ELY-keskus katsoo, että Pahkaneva on luonnonsuojelullisesti erittäin merkittävä ja säilyttämisen arvoinen suoalue Pirkanmaalla.

Kuivatusvesien johtamisesta erityisesti kunnostusvaiheessa aiheutuvan ympäristön pilaantumisen tai sen vaaran estämiseksi kuormitusta tulee vähentää.

Suunnitellulla pintavalutus kentällä vedet eivät todennäköisesti levittäydy sen kaakkois- ja eteläosaan niiden korkeusaseman vuoksi. Pintavalutus kentän sijoittumista ja kokoa tulee siten hankehakemuksesta tarkastaa.

Hakija tulee velvoittaa ottamaan osaa mahdolliseen järven kunnostushankkeeseen sen kuormitusosuudella.

Toiminnanaloittamislupaa ei tule myöntää. Hankealueen luonnontilaisuus huomioon ottaen lupapäätöksen täytäntöönpano tekisi muutoksenhaun hyödyttömäksi alueen kasvipeitteisyyden ja kuivatus tilanteen muuttumisen myötä.

2) Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kalatalousviranomaisen on vaatinut, että luvan saajan on tarkkailtava turvetuotannon vaikutusta kalakantoihin ja kalastukseen Hämeen ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla. Tarkkailuohjelma on toimitettava Hämeen ELY-keskuksen hyväksyttäväksi kolmen kuukauden kuluessa luvan saatua lainvoiman.

Luvan saajan on vuodesta 2011 alkaen maksettava Hämeen ELY-keskukselle kalatalousmaksua 500 euroa vuodessa. Maksua voidaan käyttää haitta-alueella hoitotoimien suunnitteluun, istutuksiin, kalataloudellisiin kunnostuksiin sekä hoidon tuloksellisuuden seurantaan. Maksu on maksettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä.

3) Virtain kaupungin ympäristölautakunta on todennut, että koska kyseessä on pääosin ojittamaton, luontoarvoja omaava suoalue, lupaa turvetuotannolle ei tule alueelle myöntää. Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan perusteita luvan myöntämiselle ei ole olemassa, joten toiminnan aloittamislupaa ei tule myöntää. Pahkanevan alue on Pirkanmaan 1. vaihemaakuntakaava luonnoksessa esitetty kuuluvaksi suoluonnon monipuolisuuden kannalta arvokkaaseen vyöhykkeeseen. Pahkanevan alue ei sijoitu vaihemaakuntakaava luonnoksessa esitettyyn turvetuotannon kannalta tärkeään vyöhykkeeseen. Ennen lupapäätöksen tekemistä hanke tulee käsitellä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä.

4) **Virtain kaupunginhallitus** ilmoittaa lausuntonaan, että kaupunki yhtyy Virtain ympäristölautakunnan Vapo Oy:n hakemuksesta antamaan lausuntoon.

5) **Ylöjärven kaupungin ympäristölautakunta** on todennut, että harvinaistuneen luontotyypin turvaamiseksi alue tulisi säilyttää luonnontilaisena suoalueena, eikä ottaa turvetuotannon piiriin.

Mikäli toiminnalle myönnetään ympäristölupa, tulee lupaehdoissa huomioida riittävät tarkkailu- ja puhdistusvelvoitteet. Mikäli tuotantoalueen alapuolisissa vesistöissä tullaan tekemään vesistökunnostuksia tai niiden suunnittelua, luvanhakija on velvoitettava osallistumaan niihin. Lisäksi luvan hakijan on maksettava kalatalousmaksua suon kuivatusvesien kalastolle aiheuttavien haittojen estämiseksi.

6) **Ylöjärven Kaupunginhallitus** on tarkentanut ympäristölautakunnan esitystä siten, että mikäli toiminnalle myönnetään ympäristölupa, tulee kohteessa ennen luvan myöntämistä suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettely. Muilta osin kaupunginhallitus yhtyy lausunnossaan ympäristölautakunnan lausuntoon.

Muistutukset ja mielipiteet

7) **Metsähallitus, Metsätalous, Länsi-Suomi** on todennut muistutuksessaan, että turvetuotantoalueelta johdettavilla vesillä, turvepölyllä ja työmelulla saattaa olla välillisiä vaikutuksia valtiolle kuuluvalla Kurun valtionmaan alueelle, johon turvetuotantoalue rajoittuu eteläosastaan. Valtakunnallisten alueidenkäytön tavoitteiden mukaan turpeenottoalueiksi sopivat vain jo ojitetut tai muute luonnontilaltaan merkittävästi muuttuneet suot. Tulee tutkia, täyttääkö Pahkaneva em. kriteerit.

Mikäli Pahkanevan suoalueelta tultaisiin nostamaan turvetta, tulee vesien-suojelulliset näkökohdat ottaa korostetusti huomioon, jotta turpeenotolla ei heikennettäisi Iso Mustajärven veden laatua. Iso Mustajärven viihtyisyys ja virkistysarvot on turvattava.

Iso Mustajärvestä vedet valuvat välijärvien kautta Aurejärven Natura –alueelle (FI 03221008). Turpeenosto ei saa heikentää Natura –alueen luontoarvoja.

8) **Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry., Ylöjärven luonto ry. ja Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys ry.** ovat todenneet yhteisessä muistutuksessaan, että luonnontilaisen kaltaisena säilynyt Pahkaneva on erittäin tärkeä useille soiden uhanalaisille luontotyypeille, joiden suojelun taso on nykyään riittämätön. Luonnonsuojelulaki ja luontodirektiivi velvoittavat Suomea turvaamaan luontotyyppien ja lajien säilymisen riittävällä suojelulla.

Turpeenotto tuhoaisi Pahkanevan merkittävät luontoarvot ja heikentäisi vielä melko kajoamattomana säilynyttä suokokonaisuutta, johon Pahkanevan ja sen itäpuolella sijaitsevan Isonen lisäksi kuuluvat Natura 2000 -

ohjelmassa suojellut Iso Närhinneva (Virrat) sekä Isonneva- Raitakulonneva (Ylöjärvi). Tämä suokokonaisuus on ja ansaitsisi tuhon sijasta lain suojan. Turpeenotto Pahkanevalla pilaisi Pahkanevan ja heikentäisi ratkaisevasti Pirkanmaan mitassa ainutlaatuisen arvokasta kokonaisuutta.

Muistutuksessa esitetään, että aluehallintovirasto hylkää Vapo Oy:n ympäristölupahakemuksen. Lupahakemus on monilta osin ylimalkainen ja puutteellinen eikä selvennä riittävästi keskeisiä vaikutuksia luontoon, vesistöihin, ilmastoon, virkistyskäyttöön, ekosysteemipalveluihin jne. Jos luvan käsittelyä jatketaan, hakijan tulee ennen lupapäätöstä laatia ympäristövaikutusten arviointi.

9) Vaskiveden kyläyhdistys r.y. on todennut muistutuksessaan, että hyväksymällä Pahkaneva turvetuotantoalueeksi menetetään sen tarjoamat ensiluokkaiset luonto- ja virkistysarvot peruuttamattomasti. Lisäksi mainitaan, että Pahkaneva on linnustoltaan rikas ja alue luo tärkeän ekologisen yhteyden Iso-Närhinnevan ja Isonneva-Raitakulonnevan Natura-alueiden välille. Mikäli turvetuotanto alueella hyväksytään, se on vastoin valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita monelta osin. Aluetta ei ole merkitty turvetuotantoalueeksi Pirkanmaan 1. maakuntakaavassa eikä myöskään turvetuotantoa koskevassa 1. vaihemaakuntakaavaehdotuksessa. Ympäristölupahakemusta ei tule hyväksyä. Toiminnanaloittamislupaa ei tule myöntää. Lisäksi hakijan esittämä 5000 euron vakuus ei riitä toiminnan aloittamisesta aiheutuneiden haittojen korvaamiseen.

10) Virtain Luonnonsuojeluyhdistys ry. on esittänyt muistutuksessaan, että ympäristölupahakemus sekä pyyntö toiminnan aloittamisesta tulee hylätä. Pahkanevalla elää erittäin monipuolinen linnusto sekä alueellisesti uhanalainen luumittari. Luonnonsuojelullisesti arvokkaat Pahkalähde ja Pahkalammi kärsisivät turpeenottoalueen kuivattamisesta ja koko suon vesitalous muuttuisi turpeennoston vaikutuksesta. Turvetuotanto vaikuttaisi huomattavasti metsälain suojaamien puustoisten, suon monimuotoisuutta lisäävien metsäsaarekkeiden ekologiaan sekä kalasääsken pesintään Pahkanevalla.

Muistutuksessa on mainittu Pahkanevan soveltuvan heikosti turvetuotantoon ja ko. turvetta poltettaessa ilmastovaikutukset ovat suhteellisesti suuremmat kuin energiapitoisemmilla turpeilla. Vetisen Pahkanevan kuivattaminen rasittaisi entisestään Iso Mustajärven vesistöä. Happamat ja humuspitoiset kuivatusveden voivat lisäksi vaikuttaa merkittävästi Aurejärven Natura –alueen (FI 0321008) luontoarvoihin.

Jotta turvetuotannon todellisia kuormitusarvoja voitaisiin seurata, tulisi purkujiin asentaa jatkuvatoimiset mittalaitteet. Hakemuksesta ei täsmällisesti selviä, minne energiaturvetta ollaan kuljettamassa. Vuonna 2004 laadittu ympäristöselvitys on vanhentunut ja puutteellinen ja sitä tulisi täydentää linnustonselvityksen, hyönteiselvityksen uhanalaisten luontotyyppien osalta. Lisäksi hakijan tulee selvittää turvetuotannon aikaiset päästöt ilmakehään luotettavasti.

11) AA ja BB, Leppäranta (RN:o 30:8) ovat huolestuneita turvetuotannon kuormituksen vaikutuksesta ja esittävät tarkkailun lisäksi määräaikaista lupaa haettavaksi esim. viiden vuoden välein, järven kunnostamista kalkitsemalla sekä 3000 € kalatalousmaksua.

12) CC, Kesäheinä (RN:o 109:8) on vaatinut, että olisi tehtävä kartoitus Iso Mustajärven pohjan lietteiden ja rantojen rehevöitymisen määrästä ja vastustaa turvetuotannon aloittamista, ennen kuin se voidaan toteuttaa ilman lisäkuormitusta. Turpeen poltto pilaa suot, aiheuttaa päästöjä ja tuhkaongelman. Turvetuotanto vaikuttaa lopullisesti harvinaisten lintujen pesintään ja alueen virkistyskäyttöön.

13) DD on todennut mielipiteessään, ettei turvetuotannon aloittamiseen Pahkanevalla pidä myöntää lupaa. Perusteluina on esitetty merkittävien luonnonarvojen tuhoutuminen, kuivatusvesien vaikutukset Iso Mustajärveen ja se, ettei turvetuotannon kokonaisvaikutuksia alueen luontoon ole selvitetty mitenkään.

14) EE, FF ja GG, Mäntyharju (RN:o 12:21), Harju (RN:o 12:50) ovat esittäneet, ettei turvetuotannon aloittamiseen Pahkanevalla tule myöntää lupaa. Perusteluina on esitetty alueen luontoarvot, kuten uhanalaiset luontotyypit, arvokkaat pienvedet, rikas ja alueellisesti uhanalainen linnusto sekä suoperhosten ja muiden selkärangattomien esiintyminen. Ojittamaton, luonnontilainen suo toimii hiilinieluna ja sillä on myös merkittävä virkistysarvo.

15) HH, II ja JJ perikunnan puolesta, Poikelispääntie 180 (RN:o 30:12) on vaatinut, että Vapo Oy:n ympäristölupa evätään laajojen vesistölle aiheutuvien haittojen vuoksi.

16) KK, Järvelä (RN:o 32:8) sekä Iso-Mustajärven vakituiset ja loma-asukkaat yhteisesti vaativat, ettei Pahkanevan turvetuotantoalueen ympäristölupaa myönnetä. Perusteluina on esitetty alueen luontoarvot, kuten linnuston monipuolisuus sekä suoperhosten ja muiden selkärangattomien esiintyminen. Turvetuotanto tulisi lisäämään humuksen määrää järvessä huomattavasti. Mikäli ympäristölupa myönnetään, toimintaa ei saa aloittaa ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa. Mikäli tuotanto aloitetaan, edellytetään puolueetonta vesinäytteiden ottoa, tarvittaessa järviveden tilan palauttamista ja 3000 euron suuruista vuosittaista kalatalousmaksua.

17) LL, Leppäranta (RN:o 1:17) on esittänyt, että Pahkanevan turvetuotannon ympäristölupahakemus on ehdottomasti hylättävä. Perusteluina on mainittu Pahkanevan luonnontilaisuus, pienvedet, kuivatuksen vaikutukset naapurikiinteistöön ja turvetuotannon vesistö- ja kalastovaikutukset.

18) MM, Kuusenaho (RN:o 31:6) on todennut että ympäristölupahakemukseen liittyvässä tiedottamisessa on ollut vakavia puutteita liittyen Pahkanevan hankealueen länsipuolisiin kiinteistöihin. Hakemuksessa on virheellistä tietoa, lähin asuinkiinteistö talousvesikaivoineen sijaitsee 350 metrin etäisyydellä tuotantoalueen puskurivyöhykkeestä ja 150 metrin etäisyydellä

Pahkanevasta. Muistutuksen mukaan hakija on vähätellyt turvetuotannon haittoja kalastoon ja veden laatuun sekä pölyn, melun ja liikenteen haitta-vaikutuksia. Muistuttaja vaatii, ettei päätöstä tehdä hakijan antamalla vähätellevillä, ylimielisillä ja virheellisillä tiedoilla, Pahkanevasta ja sen ympäristöstä on tehtävä täydellinen ympäristövaikutusten arviointi ennen yhdenkään ojan kaivamista ja että Vapo Oy:n turvetuotannon ympäristölupahakemus ja toiminnanaloittamislupaa koskeva pyyntö on hylättävä.

19) NN, Tammi (RN:o 12:61) toteaa mielipiteessään, ettei lupaa Pahkanevan turvetuotannolle tule myöntää. Hankkeesta aiheutuu merkittäviä ympäristövaikutuksia, jotka ovat rinnastettavissa YVA-asetuksessa mainittujen hankkeiden merkittäviin haitallisiin ympäristövaikutuksiin. Mielipiteessä viitataan pöly-, hiukkas- ja maisemahaittoihin sekä vesistö- ja luontovaikutuksiin.

20) OO(RN:o 31:7) on vastustanut ehdottomasti luvan myöntämistä seuraavin perustein. Ympäristölupahakemuksesta tiedottamisessa lähialueiden maanomistajille on ollut puutteita. Mielipiteen mukaan hakija on vähätellyt turpeennoston vaikutuksia alapuoliseen vesistöön sekä pöly- ja meluhaittoja ympäristöön. Pahkanevan luontoarvot menetetään, jos turvetuotanto suolla aloitetaan. Iso-Mustajärven virkistyskäyttöarvo katoaisi täysin turvetuotannon aloittamisen jälkeen. Mielipiteen esittäjä vaatii, että Pahkanevalla suoritetaan perusteellinen ympäristövaikutusten arviointi ennen yhdenkään ojan kaivamista.

21) PP ja QQ RN:o 980-445-32-10, RR ja SS, 980-445-32-24, Meimi ja TT, 980-445-32-24, UU ja VV, 980-445-32-23, WW ja XX, 980-445-109-27, YY ja ZZ, 980-445-109-27, DD1, 980-445-109-28, ÅÅ ja ÄÄ, 980-445-32-25, ÖÖ ja AA1, 980-445-32-18 asianajajanaan EE1 ovat todenneet mielipiteessään, että ympäristölupaa ei tule myöntää eikä Vapo Oy:lle tule antaa lupaa aloittaa toimintaa muutoksenhausta huolimatta.

Muistutuksen laatijoiden käsityksen mukaan luvan myöntämisestä aiheutuisi Iso Mustajärven rannalla sijaitsevien kesämökkikiinteistöjen omistajille haittaa. Perusteluissa on mainittu mm. suoalueen luonnontilaisuus, metsälain mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt, erittäin monipuolinen linnusto, vesienhoitosuunnitelman ja toimenpideohjelman tavoitteet, Pahkanevan soveltuminen huonosti turvetuotantoon ja turvetuotannon vaikutukset Iso Mustajärven veden laatuun.

Koska kyseessä on luonnontilainen suo, ei lupaa toiminnan aloittamiselle tule muutoksenhausta huolimatta myöntää. Toiminnan aloittaminen johtaisi luonnontilaisen suon luontoarvojen pysyvään häviämiseen. Ehdotettu kalatalousmaksu on liian alhainen. Turvetuotannon salliminen heikentäisi Iso Mustajärven veden laatua. Iso Mustajärvellä on merkittävä kalataloudellinen vaikutus. Ehdotettu vesienpuhdistuksen taso ei edusta parasta käytössä olevaa tekniikkaa. Kuivatusvedet tulee puhdistaa ehdotettua tehokkaammin keinoin.

22) BB1(RN:0 31:7) on muistutuksessaan ilmoittanut ehdottomasti vastustavansa luvan myöntämistä. Perusteina on esitetty Pahkanevan ainutlaatuisien luontoarvojen tuhoutuminen, ympäristölupahakemuksesta tiedottamisessa esiintyneet puutteet, turpeennostosta aiheutuvien haittojen (vesistökuormitus, pöly- ja meluvaikutukset) vähättely hakijan toimesta, haitalliset vaikutukset alapuolisen vesistön virkistyskäyttöön ja kalastukseen. Lisäksi on mainittu, että turverekkaliikenne edellyttäisi tiestön kunnostamista ja heikentäisi liikenneturvallisuutta. Pahkaneva on Pirkanmaan 1. vaihemaakuntakaavassa esitetty kuuluvaksi suoluonnon monipuolisuuden kannalta arvokkaaseen vyöhykkeeseen eikä se sijoitu vaihemaakuntakaavaluonnoksessa esitettyyn turvetuotannon kannalta tärkeään vyöhykkeeseen.

Muistutuksessa on tuotu esiin myös Pahkanevan monipuolinen pesimälinnusto ja kalasääsken pesinnän tuhoutuminen jos turpeennosto aloitetaan. Lisäksi on mainittu vaikutukset Pahkalammiin ja Pahkalähteeseen, jotka on luokiteltu luonnonsuojelullisesti arvokkaiksi kohteiksi.

Hakijan vastine

Hakija on vastannut **Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat –vastuualueelle**, että Pahkanevan alueella ei ole voimassa olevassa eikä myöskään valmisteluvaiheessa olevassa Pirkanmaan 1. vaihekaavassa, joka tällä hetkellä on ehdotusvaiheessa, suojelualuevarausta eikä muutakaan varausta, joka estäisi ympäristöluvan turvetuotannolle myöntämisen ja turvetuotannon alueella. Hankealue rajoittuu läheisesti sekä etelä- että pohjoisosiltaan turvetuotannon kannalta tärkeäksi merkittyyn vyöhykkeeseen, jolle sijoittuvat mm. nykyiset Sammakkolamminnevan ja Pihtinevan tuotantoalueet. Pahkanevan etäisyys ensiksi mainittuun tuotantoalueeseen on noin 200 m ja viimeksi mainittuun noin 600 m.

Pahkanevan tuotantoon ottaminen itäisiltä osiltaan (n. 48,7 ha) ei merkittävästi vaikuta 220 ha suuruisen suoalueen luontoarvoihin suon keskeisillä alueilla, joiden tunnetut luontoarvot säilyvät ennallaan. Ojituksen kuivattavan vaikutuksen arvioidaan ulottuvan vain muutamien kymmenien metrien päähän eristysojasta. Ojittamattoman alueen arvioinneissa käytetään yleisesti 50 m matkaa ojan vaikutusalueena.

Alueen nykyisten luontotietojen päivittämiseksi hakija on kesällä 2011 teettänyt konsulttityönä täydentävän kasvillisuus- ja linnustoselvityksen. Raporteissa on tiedot alueella tiedossa olevista uhanalaisista lajeista tarkistettuna viranomaisten ylläpitämistä rekistereistä. Hankealueella ei ole lampia tai edes allikoita, joten viitasammakon lisääntymispaikkoja siellä tai välittömällä vaikutusalueella ei karttatarkastelun perusteella voi olla. Pitkän etäisyyden, noin 800 m, vuoksi hankkeesta ei aiheudu mitään vaikutuksia Pahkalammille tai –lähteelle.

Hakemuksessa on esitetty paitsi kuormitusarviot myös vaikutusarviot Iso Mustajärven veden ravinnepitoisuuteen. Tapa on yleisesti käytetty ja hyväksytty. Vaikutus ravinnepitoisuuksiin kuvastaa likimääräisesti myös vaikutuksia kiintoaineeseen ja humukseen. Lohkojen 1 ja 2 käyttöönotto voidaan porrastaa eri vuosille. Pintavalutuskenttä on mitoitettu siten, että se

täyttää mitoitusohjeet ja hakija katsoo, että tarvetta kentän sijoituspaikan tarkistamiseen ei ole. Iso-Mustajärven mahdolliseen yhteiseen kunnostushankkeeseen, jota johtaa Pirkanmaan ELY-keskus, hakija voi osallistua kuormitusosuudellaan.

Tarkkailua koskien hakijalla ei ole huomauttamista.

Hakijalla ei ole huomauttamista **Hämeen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen kalatalousryhmän** lausuntoon.

Hakija on vastannut **Virtain kaupungin kaupunginhallitukselle ja ympäristölautakunnalle**, että hankealueella ei ole luvan myöntämisen esteenä olevia luontoarvoja. Hankealueen rajausta suon itäreunalle ei uhkaa laajan suoalueen luontoarvoja (mm. uhanalaiset lajit, Pahkalammi ja –lähde).

Ylöjärven kaupungin kaupunginhallitukselle ja ympäristölautakunnalle hakija on viitannut edellä lausumaansa.

Hakija on vastannut AA ja BB:lle (**RN:o 30:8**), että hakijan käsityksen mukaan suunnitelman mukaisella toiminnalla ei aiheudu merkittävää haittaa järven veden laadulle ja käytölle. Lupa voidaan myöntää toistaiseksi voimassa olevana tavanomaisesti, noin 10 vuoden välein, luvan ehtoja tarkistaen. Kunnostamisen ja kalatalousmaksun osalta hakija viittaa edellä lausumaansa.

Muistutusten samankaltaisuuden vuoksi hakija on vastannut yhteisesti seuraaville tahoille: **Metsähallitus, Metsätalous, Länsi-Suomi; Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry., Ylöjärven luonto ry., Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys ry., Vaskiveden kyläyhdistys r.y., Virtain Luonnonsuojeluyhdistys ry., CC, Kesäheinä RN:o 109:8; DD; EE, FF ja GG, Mäntyharju RN:o 12:21, Harju RN:o 12:50; HH, II ja JJ perikunnan puolesta, Poikelispääntie 180 RN:o 30:12; KK, Järvelä RN:o 32:8, Iso-Mustajärven vakituiset ja loma-asukkaat yhteisesti; LL, Leppäranta RN:o 1:17; MM, Kuusenaho RN:o 31:6; NN, Tammi RN:o 12:61; CC1, RN:o 31:7; PP ja QQRN:o 980-445-32-10, RR ja SS, 980-445-32-24, Meimi ja TT, 980-445-32-24, UU ja VV, 980-445-32-23, WW ja XX, 980-445-109-27, YY ja ZZ, 980-445-109-27, DD1, 980-445-109-28, ÅÅ ja ÄÄ, 980-445-32-25, ÖÖ ja AA1, 980-445-32-18 asianajajanaan EE1;BB1, RN:0 31:7;**

Ympäristövaikutusten arvioinnin osalta hakija viittaa edellä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat – vastuualueelle esittämäänsä.

Kuormitusvaikutukset Iso Mustajärveen on selvitetty hakemuksessa sekä Pahkanevan osalta että yhteisvaikutuksena muiden tuotantoalueiden kanssa. Vaikutuksia tullaan tarkkailemaan Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunnossa edellyttämällä tavalla, mitä on pidettävä riittävänä. Kalataloudellinen velvoitetarkkailu toteutetaan Hämeen ELY-keskuksen kalatalousyksikön hyväksymällä tavalla yhdessä muiden tuotantoalueiden kanssa.

Hakija hyväksyy Hämeen ELY-keskuksen esityksen 500 € vuotuisesta kalatalousmaksusta.

Hakijan mukaan pölyvaikutukset eivät ulotu Iso-Mustajärvelle tai Ylä-Havangalle asti, joista ensiksi mainitulle tulee matkaa tuotantoalueelta noin 2 kilometriä ja viimeksi mainitulle noin 3 kilometriä.

Hakija toteaa, että hankkeen toteuttaminen ei vaikuta suon länsipuolella olevan asuinkiinteistön käyttöön, johon tulee matkaa tuotantoalueen reunasta noin 900 m. Vaikutuksia suon länsipuolen tilojen maankäyttöön ei hakijan mukaan myöskään aiheudu.

Luontovaikutusten osalta hakija viittaa edellä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö- ja luonnonvarat –vastuualueelle esittämäänsä.

Hakemuksen täydennyksen johdosta pyydetty lausunnot

Hakemuksen linnusto- ja kasvillisuus selvityksiä koskevan täydennyksen johdosta on pyydetty lausunto Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat –vastuualueelta, joka on lausunnossaan (27.3.2012) edellyttänyt, että hakijan tulee täydentää Pahkanevalle suunnitellun hankkeen luontoselvityksiä seuraavasti:

Pahkanevan alueen kasvillisuus selvitys tulee tarkistaa ja täydentää luontotyyppien (suo- ja yhdistelmätyypit) osalta. Linnustosevitystä tulee täydentää muuttolinnuston (sekä kevät- että syysmuutto), kalasääsken pesinnän sekä riekoon kohdistuvien vaikutusten osalta. Lisäksi linnuston uhanalaisuustarkastelu tulee päivittää nykyisen luokittelun mukaiseksi. Täydennettäväksi luontoselvitys tulee myös niiden luontodirektiivin liitteen IVa – mukaisten lajien osalta, joille soveliasta elinympäristöä hankealueelta ja hankkeen vaikutusalueelta löytyy. Lisäksi hankealueelta ja sen vaikutusalueelta tulee laatia asianmukainen perhosselvitys.

Hakemuksen peruuttaminen

Hakija on 29.11.2012 ilmoittanut peruvansa hakemuksen.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ympäristöluparatkaisu

Aluehallintovirasto jättää asian sikseen.

RATKAISUN PERUSTELUT

Hakija on peruuttanut hakemuksen.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 2 760 euroa. Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1572/2011) 7 §:n 2 momentin mukaan suoritteesta, jota koskeva asia on tullut vireille ennen asetuksen voimaantuloa, peritään maksu asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan. Hakemuksen vireille tullessa voimassa oli ympäristölupaviraston maksullisista suoritteista annettu ympäristöministeriön asetus (1388/2006), jonka liitteen maksutaulukon mukaan 30–300 hehtaarin tuotantoalueen ympäristöluvan käsittelystä perittävä maksu on 4 600 euroa. Asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaan peruutetusta hakemuksesta peritään tehtyä työmäärää vastaava osuus liitteen mukaisesta maksusta. Tässä asiassa käytetyn työmäärän osuudeksi on arvioitu 60 %.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Vapo Oy

Jäljennös päätöksestä

Virtain kaupunki
 Virtain kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
 Virtain kaupungin terveydensuojeluviranomainen ympäristönsuojelu
 Virtain kaupungin kaavoitusviranomainen
 Ylöjärven kaupunki
 Ylöjärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
 Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (sähköisesti)
 Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
 / kalatalousviranomainen (sähköisesti)
 Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Asianosaisille, joille on lähetetty lupahakemuksesta erityistiedoksianto sekä niille, jotka ovat esittäneet lupahakemuksen tiedoksiantovaiheessa muistutuksia, vaatimuksia ja mielipiteitä.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla ja lehdessä

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Virtain ja Ylöjärven kaupunkien virallisilla ilmoitustauluilla.

Kuulutuksesta ilmoitetaan sanomalehdessä Suomenselän Sanomat.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Litteet

1) Valitusosoitus

Stefan Nyman

Martta Yliauri

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Stefan Nyman. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Martta Ylilauri.

MY/KSa

VALITUSOSOITUS**Valitusviranomainen**

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviranomaisen päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. **Valitusaika päättyy 28.1.2013.**

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, alueelliset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava kaksin kappalein Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Wolffintie 35, Vaasa
postiosoite:	PL 200, 65101 Vaasa
puhelin:	0295 018450
telekopio:	06-317 4817
sähköposti:	kirjaamo.lansi@avi.fi
aukioloaika:	klo 8-16.15

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.